

BRIEF ONDERTEKENEN

Datum
17-06-2025

Onze referentie
2025-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Bijlage(n)
1

Aan Minister van SZW

nota

Stand van zaken additionele koopkrachtinstrumenten

Aanleiding

- In het kader van de motie Joseph-Vermeer is er een verkenning uitgevoerd of er in aanvulling op de **bestaande koopkrachtinstrumenten** in de Wtp **additionele instrumenten** zijn voor pensioenfondsen. Daarnaast heeft u in het kader van de aangehouden motie Joseph toegezegd de **2 door- en nadelen te beschouwen van het instellen van een verplichting aan sociale partners en pensioenfondsen om een koopkrachtambitie te formuleren als onderdeel van de arbeidsvoorwaardelijke onderhandelingen over de pensioenregeling.**
- In bijgaande concept-brief zijn beide onderdelen opgenomen.

Geadviseerd besluit

- Wanneer u kunt instemmen met deze concept-brief, dan zal deze worden **doorgeleid aan de Tweede kamer.** Dit kan parallel met de verzending van de Voortgangsrapportage monitoring Wtp (gepland voor verzending week van 1 juli)
- Vrijdagmiddag 27 juni is in stuurgroepverband de concept-kamerbrief besproken. De opmerkingen vanuit de stuurgroep zijn meegenomen.

Toelichting

Koopkrachtambitie

- Momenteel is in de wet vastgelegd dat bij een **solidaire premieregeling** de pensioenuitvoerder ten **minste iedere vijf jaar berekent wat de kans is dat de door sociale partners beoogde pensioendoelstelling wordt behaald met de ingeleegde premie (PW Artikel 10a, lid 1).**
- In algemene zin geldt dat het aan sociale partners is een pensioenregeling en bijbehorende pensioenpremie overeen te komen die aansluit bij de **pensioendoelstelling (ambitie) die sociale partners formuleren.** Dat kan in **nominale of in reële termen.** Een pensioenfonds formuleert zelf geen pensioenambitie, omdat het aan de sociale partners is.
- Bezwaren tegen een verplichting opleggen aan sociale partners om een koopkrachtambitie te formuleren (zoals de motie voorstelt):**
 - Er kan druk vanuit de wetgever gaan om sociale partners vooral te willen laten sturen op **reële ambities,** terwijl **decentraal** ook andere overwegingen kunnen worden nagestreefd zoals **nominale stabiliteit.**

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Stand van zaken additionele koopkrachtinstrumenten

Pagina: 1

 Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Tekst plaatsen	Datum: 9-7-2025 11:33:21
--	-------------------------	---------------------------	--------------------------

MSZW akkoord
9/7,

 Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
--	-------------------------	----------------------	------------------

voor- en nadelen te beschouwen van het instellen van een verplichting aan sociale partners en pensioenfondsen om een koopkrachtambitie bestaande koopkrachtinstrumenten additionele instrumenten doorgeleid aan de Tweede kamer. minste iedere vijf jaar berekent wat de kans is dat de door sociale partners beoogde pensioendoelstelling wordt behaald met de ingelegde premie (PW Artikel 10a, lid 1). solidaire premieregeling pensioendoelstelling (ambitie) die sociale partners formuleren. nominale of in reële termen. Bezwaren tegen een verplichting opleggen aan sociale partners om een koopkrachtambitie te formuleren (zoals de motie voorstelt): reële ambities, decentraal nominale stabiliteit.

Een dergelijke verplichting opleggen aan sociale partners geeft

1 spanning met de onderhandelingsvrijheid van sociale partners.

- o Daarbij kan een verplichte reële doelstelling ten onrechte de indruk wekken bij deelnemers dat zij een garantie krijgen op een inflatiecorrectie. Dit leidt mogelijk weer tot nieuwe teleurstellingen.

- De meerwaarde van de motie zit in transparantie over de mate waarin het pensioenfonds naar verwachting de inflatie met de pensioenuitkering kan bijhouden in de uitkeringsfase.
- Voorstelbaar is, om in de geest van de motie, met betrokken partijen in gesprek te gaan over hoe in **2** aanvulling op de bestaande verplichting, elke 5 jaar de pensioenuitvoerder inzichtelijk kan maken aan sociale partners wat de kans is dat de pensioenuitkering naar verwachting de inflatie bijhoudt in de uitkeringsfase. In deze gesprekken zal de uitvoerbaarheid, communicatie en governance-aspecten worden betrekken.
- Het verplicht opnemen van een koopkrachtambitie wordt vanuit de stuurgroep gezien als niet in lijn met het Pensioenakkoord en dient daardoor te worden ontraden. Wat nu is opgenomen in de brief over de aangehouden motie kan wel op draagvlak rekenen.

Additionele koopkrachtinstrumenten

- U heeft in de Kamer aangegeven te willen onderzoeken of er additionele instrumenten denkbaar en uitvoerbaar zijn om te sturen op koopkracht.
- Op basis van diverse sessies met externe experts, sociale partners en toezichthouder worden in deze kamerbrief **5** koopvarianten bekeken:
 - 1) Reëel beschermingsrendement
 - 2) Tijdsvariërende op- en afslagen op het projectierendement
 - 3) Inzet solidariteitsreserve bij gerealiseerde inflatie
 - 4) Het spreidingsvermogen koppelen aan feitelijke inflatie
 - 5) Meer beleggingsrisico en meer risicodeling

- **4** 'Meer koopkracht' kan worden gerealiseerd door 1) fondsen in staat te stellen de pensioenuitkeringen nog beter het patroon van de jaarlijkse inflatie te kunnen laten volgen of 2) door hogere rendementen (en daarmee ook hogere risico's) te genereren.
- Links of rechtsom wordt 'meer koopkracht' in een kapitaalgedekt pensioenstelsel dus betaald door **5** meer verschuiving van risico of vermogen door de tijd met de deelnemer zelf of tussen leeftijdsgroepen binnen het fondscollectief.
- Op basis van de uitgangspunten die u eerder heeft geformuleerd richting de Kamer worden de varianten beoordeeld op:
 - o Koopkracht
 - o Herverdeling tussen generaties
 - o Het in lijn zijn met in lijn zijn met het Pensioenakkoord
 - o De effecten op de transitie
 - o Budgettaire en financiële gevolgen
 - o Maatschappelijk draagvlak

- Vanuit de stuurgroep is aangegeven dat eventuele invoering pas na de transitie kan plaatsvinden.
- Op basis van de gesprekken met de geconsulteerde partijen is een eerste kwalitatieve beoordeling opgesteld.
- De conclusie is dat de **7** beste varianten in potentie een bijdrage kunnen leveren aan het beter kunnen volgen van de feitelijke inflatie.

Datum
17-06-2025

Onze referentie
2025-

Pagina: 2

	Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
spanning met de onderhandelingsvrijheid garantie krijgen inflatiecorrectie. nieuwe teleurstellingen. pensioenuitkering kan				
	Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
aanvulling op de bestaande verplichting, elke 5 jaar de pensioenuitvoerder inzichtelijk kan maken aan sociale partners wat de kans is dat de pensioenuitkering naar verwachting de inflatie bijhoudt in de uitkeringsfase. niet in lijn met het Pensioenakkoord Additionele koopkrachtinstrumenten sturen op koopkracht. koopvarianten bekeken:				
	Nummer: 3	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: (Unknown)	Datum: Onbepaald
Opname in wet betekent niet verplicht toepassen, maar decentrale afwegingsruimte bieden				
	Nummer: 4	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
'Meer koopkracht' kan worden gerealiseerd				
	Nummer: 5	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
meer verschuiving van risico of vermogen door de tijd met de deelnemer zelf of tussen leeftijdsgroepen binnen het fondscollectief. Koopkracht Herverdeling tussen generaties Het in lijn zijn met in lijn zijn met het Pensioenakkoord De effecten op de transitie Budgettaire en financiële gevolgen Maatschappelijk draagvlak transitie kan plaatsvinden. invoering pas na de				
	Nummer: 6	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: (Unknown)	Datum: Onbepaald
Nadat een fonds de transitie heeft doorgemaakt				
	Nummer: 7	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
alle varianten in potentie een bijdrage kunnen leveren aan het beter kunnen volgen van de feitelijke inflatie.				

- Bij variant 2¹ en 4 zien we dat er geen nieuwe generatiediscussies ontstaan. Er kan wel sprake zijn van ex-ante herverdeling tussen gepensioneerden, maar er is geen herverdeling van jong naar oud.
- Bij variant 1 is er geen sprake van ex-ante herverdeling. Het risico bestaat wel dat er mogelijk grote aanpassingen in vermogen en uitkering plaatsvinden doordat actieven een groot risico overnemen van gepensioneerden. Zij krijgen hiervoor wel een marktconforme vergoeding, maar de vermogensverschuiving kan potentieel groot zijn.
- Bij varianten 2a, 3 en 5 zijn aandachtspunten op het gebied van ex-ante herverdeling. In geval van varianten 3 en 5 zouden daarmee generatiediscussies weer kunnen worden geopend en het draagvlak voor het collectieve pensioenstelsel onder deelnemers doen afnemen. Bij variant 2a betreft het ex-ante herverdeling binnen de groep gepensioneerden maar geen ex-ante herverdeling tussen jong en oud. Daarnaast volgt uit de analyse dat varianten 1 en 2a logischerwijs in samenhang moeten worden gezien.
- Variant 5 (ingebracht door Henk Bets) voldoet aan de behoefte om de ontwikkeling van de pensioenuitkeringen beter aan te sluiten bij de feitelijk gerealiseerde inflatie. Dit wordt echter bereikt door (fors) meer ex-ante herverdeling met de jonge generaties en meer beleggingsrisico's voor gepensioneerden.
- Hierdoor zijn er zorgen bij deze variant over de mate van ex-ante herverdeling van jong naar oud en de grote vermogensverschuivingen die hier mogelijk uit voortkomen ex-post, ook gezien de ontgroening en vergrijzing van de beroepsbevolking. Deze variant vergt een impactvolle wijziging van wet- en regelgeving. Ook omdat in deze variant voor ouderen meer beleggingsrisico wordt genomen, waarbij het de vraag is hoe zich dit verhoudt tot het in de wet verankerde prudent person beginsel.
- Vervolgproces: de varianten en combinaties van varianten worden verder kwantitatief geanalyseerd door DNB. De verwachting is dat in het najaar hierover gerapporteerd kan worden aan de Kamer. Dan kan ook gezien worden of er mitigerende maatregelen bij de varianten denkbaar zijn.

Datum
17-06-2025

Onze referentie
2025-

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief Stand van Zaken Additionele koopkracht-instrumenten	Verzenden aan TK	
2	Motie Joseph over koopkrachtambitie	Ter informatie	

Pagina: 3

 Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-------------------------	----------------------	------------------

en 4 zien we dat er geen nieuwe generatiediscussies

 Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-------------------------	----------------------	------------------

Bij variant 1 is er geen sprake van ex-ante herverdeling.
2a, 3 en 5 zijn aandachtspunten op het gebied van ex-ante herverdeling. In geval van varianten 3 en 5 zouden daarmee generatiediscussies weer kunnen worden geopend binnen de groep gepensioneerden maar geen ex-ante herverdeling tussen jong en oud.
feitelijk gerealiseerde inflatie.
ex-ante herverdeling met de jonge generaties en meer beleggingsrisico's

 Nummer: 3	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-------------------------	----------------------	------------------

impactvolle
wijziging van wet- en regelgeving.
ouderen meer beleggingsrisico wordt genomen,
kwantitatief geanalyseerd door DNB.